

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Radmily Baďurové a soudkyně JUDr. Šárky Žmolilové a JUDr. Terezy Kravalové ve věci

žalobkyně: **innogy Energie, s.r.o.**, IČO 49903209
se sídlem Limuzská 3135/12, Strašnice, 108 00 Praha 10
zastoupená advokátem Mgr. Kamilem Stypou
se sídlem Rubešova 162/8, 120 00 Praha

proti
žalované: **Nikola K.**, narozená dne xxx
bytem xxx

o zaplacení částky 18 358,26 Kč s příslušenstvím

k odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Ostravě ze dne 26. 9. 2019, č. j. 62 C 245/2019-73,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v napadené části, tj. v odstavcích II. a III. výroku, **potvrzuje**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud zavázal žalovanou zaplatit žalobkyni částku 11.958,26 Kč s příslušenstvím (odstavec I. výroku), zamítl žalobu o zaplacení částky 6.400 Kč s příslušenstvím (odstavec II. výroku) a uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení 530 Kč (odstavec III. výroku). Částka 6.400 Kč, kterou žalobkyni nepřiznal, měla představovat smluvní pokutu za předčasné ukončení smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny. Toto rozhodnutí odůvodnil tím, že žalobkyně neprokázala, že by se odstoupení od smlouvy dostalo do dispoziční sféry žalované, což je podmínkou účinnosti tohoto právního jednání. Současně žalobkyně neprokázala, že by ukončila dodávku elektřiny do odběrného místa žalované a kdy se tak stalo. Vzhledem k tomu, že k nařízenému jednání se žalobkyně nedostavila, okresní soud jí v tomto

ohledu nemohl poučit podle § 118a odst. 1 a 3 občanského soudního řádu a uzavřel, že jí dosud nárok na smluvní pokutu nevznikl.

2. Rozsudek napadla v odstavcích II. a III. výroku včasným odvoláním žalobkyně a domáhala se jeho změny tak, aby bylo jejímu požadavku zcela vyhověno. Nenamítala nic proti skutkovým zjištěním okresního soudu, nicméně jeho právní posouzení věci považuje za nesprávné, neboť smluvní pokuta zajišťuje povinnost žalované odebírat elektřinu po celou sjednanou dobu trvání smlouvy, je vázána na porušení povinnosti žalované odebírat elektřinu, a proto žalobkyni vznikl nárok na její zaplacení již okamžikem, kdy žalovaná opakovaně neplnila své platební povinnosti ani po upozornění, nikoliv až odstoupením žalobkyně od smlouvy, které bylo pouze nezbytným krokem reagujícím na vznik neoprávněného odběru. Proto nebylo nutné prokazovat samotné ukončení smlouvy, a tedy ani doručení odstoupení žalované. Žalobkyně současně poukázala na to, že žalovaná byla po celou dobu řízení pasivní a žalobní tvrzení nerozporovala, přičemž není úkolem soudu, aby nahrazoval absenci procesní aktivity žalované. Rozhodnutí také považovala za nepředvídatelné, protože ve věci bylo jejímu návrhu nejprve zcela vyhověno elektronickým platebním rozkazem, takže neměla důvod předpokládat, že její žalobní tvrzení a předložené důkazy jsou nedostatečné. K odvolání žalobkyně připojila výpis z podací knihy České pošty k odeslání odstoupení od smlouvy.
3. Žalovaná se k odvolání nevyjádřila.
4. Z podnětu podaného odvolání přezkoumal odvolací soud napadenou část rozsudku okresního soudu včetně řízení, které předcházelo jeho vydání, a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné a jsou podmínky pro potvrzení rozsudku podle § 219 občanského soudního řádu jako věcně správného.
5. Nesprávnost skutkových zjištění nebyla žalobkyní napadána, závěr okresního soudu o skutkovém stavu je správný, odvolací soud na něj zcela odkazuje, přičemž pro posouzení důvodnosti odvolání z něj považuje za podstatné následující: Smlouvou z 29. 3. 2017 se žalobkyně zavázala dodávat žalované s účinností od 10. 4. 2017 do odběrného místa xxx, elektřinu, zajistit její dopravu a související služby, oproti tomu žalovaná se zavázala elektřinu odebrat a uhradit žalobkyni řádně a včas dohodnuté platby za dodávku elektřiny, její dopravu a související služby. Účastníky byla sjednána produktová řada Optimal, což znamenalo sjednání smlouvy na dobu určitou 30 měsíců od data její účinnosti a pevně sjednané ceny za dodávku komodity po dobu trvání smlouvy. Na první straně smlouvy v „ostatních ujednáních“ převzala žalovaná závazek zaplatit žalobkyni smluvní pokutu zahrnující též případnou náhradu škody vzniklé žalobkyni neodebráním pro zákazníka nasmlouvané elektřiny ve výši 400 Kč pro kategorii Domácnost, a to za každý kalendářní měsíc i jeho část následující po dni ukončení dodávky od žalobkyně do konce doby trvání smlouvy. Tento závazek převzala i pro případ, že opakovaně (tzn. dva a vícekrát) poruší kteroukoliv platební povinnost vyplývající ze smlouvy [bez ohledu na to, zda následně z důvodu neoprávněného odběru ve smyslu § 51 odst. 1 písm. b) energetického zákona dojde k přerušení dodávky a odstoupení od smlouvy ze strany žalobkyně]. Žalobkyně odeslala žalované dopis datovaný 9. 5. 2018, v němž jí oznamuje, že eviduje pohledávky za dodávku elektřiny ve výši 1.140 Kč a že ji má žalovaná zaplatit do 16. 5. 2018 s tím, že v opačném případě bude dán pokyn provozovateli distribuční soustavy k ukončení dodávky elektřiny a odstoupení od smlouvy. Žalobkyně sice předložila okresnímu soudu odstoupení od smlouvy datované 2. 7. 2018, v němž jako důvod odstoupení uvedla opakované porušení platebních povinností žalovanou, avšak nijak nedoložila, že i tento dopis byl žalované odeslán, a ani to, že dodávka byla skutečně žalobkyní ukončena.
6. Podle § 2048 občanského zákoníku, ujednají-li strany pro případ porušení smluvené povinnosti smluvní pokutu v určité výši, může věřitel požadovat smluvní pokutu bez zřetele k tomu, zda mu porušením utvrzené povinnosti vznikla škoda. Odvolací soud se plně ztotožňuje s výkladem smluvního ujednání o vzniku nároku na smluvní pokutu, jak jej učinil okresní soud. Přestože žalobkyně částečně upravila v novějších smlouvách formulaci případů, na které se váže povinnost

zaplatit smluvní pokutu 400 Kč za měsíc, z komplexního znění ujednání je evidentní, že se vztahuje z případů neplacení pouze na ty, kdy současně dojde k předčasnému ukončení dodávky elektřiny ze strany žalobkyně a jejímu odstoupení od smlouvy. To vyplývá ze způsobu, jakým je formulován výpočet smluvní pokuty, a sice „400 Kč za každý kalendářní měsíc i jeho část následující po dni ukončení dodávky od žalobkyně do konce doby trvání smlouvy“. Pokud by tedy dodávka ukončena nebyla, nebylo by možné ani smluvní pokutu stanovit. Nepřímo to pak lze dovodit i z toho, že podle následující věty má „každý jednotlivý případ prodlení zákazníka s jakoukoliv platbou dle smlouvy přesahující 10 dní sankcionovat smluvní pokuta 100 Kč“, která naopak na splnění žádné další podmínky vázána není. V této souvislosti odvolací soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2019, sp. zn. 23 Cdo 1192/2019, který se zabýval ujednáním o smluvní pokutě vázané jednak na porušení povinnosti dlužníka a jednak na odstoupení od smlouvy ze strany věřitele, jako je tomu v tomto případě, a shledal je přípustným a odpovídajícím smyslu nového občanského zákoníku. Vyhovění nároku ovšem předpokládá, že žalobkyně prokáže i ukončení dodávky elektřiny a účinné odstoupení od smlouvy, k němuž může dojít jen tehdy, pokud se, jak správně uvádí okresní soud, dostane do dispoziční sféry žalované. To znamená, že jí musí být minimálně odesláno na odpovídající adresu. V tomto ohledu ovšem žalobkyně břemeno důkazní neunesla, což ostatně vyplývá i z toho, že sama v odvolání uvádí, že odstoupení nebylo nutné prokazovat. Žalobkyně v odvolacím řízení výslovně žádné další důkazní návrhy neučinila. Pokud snad mínila navrhnout k důkazu výpis z podací knihy České pošty, tak potom se jedná o důkazní návrh, k němuž odvolací soud nemůže přihlížet podle § 213 odst. 5 občanského soudního řádu, protože byl uplatněn v rozporu s § 205a občanského soudního řádu. Okresnímu soudu přitom nelze vytknout, že by žalobkyni nepoučil podle § 118a, § 118b a § 119a občanského soudního řádu, protože žalobkyně se k jednání před okresním soudem nedostavila, čímž se sama připravila o možnost být v tomto ohledu ze strany soudu poučena.

7. Ani další odvolací námitky nejsou opodstatněné. Soud prvního stupně v žádném případě nepostupoval formalisticky a jednostranně ve prospěch žalované. Je sice pravdou, že ta je po celou dobu řízení zcela pasivní, nicméně tato pasivita neznámá, že žalovaná činí nespornými tvrzení žalobkyně, k nimž by se v takovém případě nemuselo provádět dokazování. Naopak, pasivita žalované nezbavuje žalobkyni povinnosti tvrdit rozhodující skutková tvrzení a také je prokázat; to je smyslem sporného řízení, v němž je zásadně žalobce zatížen břemenem tvrzení a důkazním, při jejichž neunesení jej tíží následek v podobě prohraného sporu. Ustanovení občanského soudního řádu, že soud může vycházet z nesporných tvrzení účastníků, nelze v žádném případě vykládat tak, že „kdo mlčí, ten souhlasí“. Stejně tak nelze v případě zamítnutí části žalobního požadavku hovořit o nepředvídatelnosti soudního rozhodnutí s argumentací, že dříve bylo žalobě zcela vyhověno elektronickým platebním rozkazem. Elektronický platební rozkaz soud totiž vydává pouze na základě skutkových tvrzení, aniž by prováděl dokazování. Pokud následně k dokazování v řízení dojde, je zcela běžné, že ne všechna žalobní tvrzení jsou prokázána, protože k nim žalující strana, jako v tomto případě, nepředloží dostatečné důkazy, anebo je naopak prokázán jejich opak. Toto však nijak nesouvisí s nepředvídatelností soudního rozhodnutí.
8. Ze všech popsanych důvodů odvolací soud rozsudek v napadené části potvrdil, a to včetně výroku o náhradě nákladů řízení, protože ty vyplývají z obsahu spisu a odpovídají advokátnímu tarifu; současně okresní soud správně určil procento celkového úspěchu žalobkyně ve věci.
9. Výrok o nákladech odvolacího řízení je odůvodněn § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 občanského soudního řádu s přihlédnutím k tomu, že žalované, která by měla právo na jejich náhradu, žádné náklady odvolacího řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **dovolání přípustné**, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla

vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Dovolání je možno podat do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu u soudu, který rozhodoval v prvním stupni, k Nejvyššímu soudu ČR v Brně.

Ostrava 19. května 2020

JUDr. Radmila Baďurová v. r.
předsedkyně senátu